

**ความเป็นนานาชาติของ
มหาวิทยาลัยไทย :
ปัจจัยพื้นฐานด้านภาษานานาชาติ**

สุชาดา กรเพชรปณี*

การพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีความเป็นนานาชาติเป็นแนวโน้มที่เกิดขึ้นทั่วโลก ทั้งในยุโรป อเมริกา เอเชีย และออสเตรเลีย เป็นความพยายามของแต่ละประเทศที่จะปรับบทบาทของมหาวิทยาลัยให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เนื่องจากปัจจุบันนี้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีผลกระทบถึงกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาวิกฤตการณ์น้ำมัน สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ อากาศวิปริต การสงคราม กระแสประชาธิปไตย ความยากจน การกีดกันทางการค้า และอัตราเงินเฟ้อ ล้วนมีผลกระทบ

-----
* อาจารย์ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
นักศึกษานิพนธ์เอกสาขาวิชา Educational Science,
U. of Amsterdam

ต่อประเทศต่าง ๆ แม้จะอยู่คนละทวีปก็ตาม ทำให้แต่ละประเทศไม่อาจอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ ความเกี่ยวข้องของคนทั่วโลก กลายเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เสียแล้ว ประเทศต่าง ๆ ในขณะที่พยายามแข่งขันกันก็ต้องอยู่อย่างพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้นด้วย การสร้างจิตสำนึกและความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างสังคม การสร้างจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อม และผลของการพัฒนาความเจริญทางด้านวัตถุที่มีผลกระทบถึงกันทั่วโลก การสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อทำให้ประชาคมโลกสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขจึงเป็นสิ่งจำเป็น มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับบทบาทเพื่อทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงสังคมให้สอดคล้องกับสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการพัฒนาบุคคลในสังคมให้เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล เข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของตนเองและผู้อื่นเข้าใจโลก มีจิตสำนึกความเป็นประชาคมโลก และรู้จักรับผิดชอบปัญหาของส่วนรวมร่วมกันอย่างจริงจัง

อุดมศึกษาไทย ได้เริ่มกล่าวถึงความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2533 ทบวงมหาวิทยาลัยได้บรรจุประเด็นเรื่องการส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในประชาคมนานาชาติไว้ในนโยบายข้อหนึ่งในแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โดยมีหลักการสำคัญเพื่อมุ่งส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก เพื่อเสริมสร้างความสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และในขณะเดียวกันเพื่อสงวนรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์และศักดิ์ศรีของประเทศไทยในประชาคมนานาชาติ มหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ ได้จัดประชุมวิชาการเพื่อระดมแนวคิดเกี่ยวกับหลักการและกิจกรรมเพื่อทำให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นนานาชาติ ดังนั้นประเด็นเรื่องความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยจะต้องปรับบทบาทให้มีความเป็นนานาชาติ และกิจกรรมบางอย่างที่ต้องทำให้เป็นนานาชาติได้มีการเสนอแนวคิดกันมามากแล้ว บทความนี้จึงมุ่งเสนอในประเด็นที่ว่า ทำอย่างไรมหาวิทยาลัยจึงจะบรรลุความเป็นนานาชาติ ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ความร่วมมือและความพร้อมของอาจารย์ นโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร โครงสร้างของสถาบัน และการสนับสนุนด้านงบประมาณ

ปัจจัยสนับสนุนความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยจะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายความเป็นนานาชาติได้ จำเป็นต้องได้รับปัจจัยสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (Backman, 1984)

1. การสนับสนุนจากผู้บริหาร กิจกรรมนานาชาติของมหาวิทยาลัย จะดำเนินไปได้ด้วยดี จำเป็นต้องมีผู้บริหารที่เข้าใจและเห็นคุณค่าของความเป็นนานาชาติ ผู้บริหารบางคนอาจจะมองไม่เห็นความสัมพันธ์ของกิจกรรมนานาชาติกับภารกิจของมหาวิทยาลัย หรืออาจเห็นว่ากิจกรรมนานาชาติมีค่าใช้จ่ายสูงเกินกว่างบประมาณของสถาบันจะสนับสนุนได้ คิดว่าผลที่ได้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน หรือผู้บริหารอาจจะได้รับข้อมูลผิด ๆ ว่าอาจารย์ในมหาวิทยาลัยไม่สนใจกิจกรรมนานาชาติ หรือเป็นเพราะเหตุผลอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนกิจกรรมนานาชาติ ถ้าเป็นดังนี้ก็จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของกิจกรรมนานาชาติ อาจจะเริ่มต้นจากการจัดกิจกรรมนานาชาติที่ใช้งบประมาณเพียงเล็กน้อยก่อน ชี้ให้เห็นตัวอย่างของสถาบันชั้นนำต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินกิจกรรมนานาชาติ หาหนทางให้ผู้บริหารได้มีโอกาสร่วมในกิจกรรมนานาชาติหรือเดินทางไปติดต่อสัมพันธ์หรือประชุมวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศหรืออาจจะศึกษาเหตุผลที่ทำให้ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนกิจกรรมนานาชาติ แล้วหาวิธีการแก้ไขตามสาเหตุนั้น ๆ

2. ความร่วมมือของอาจารย์ ภายใต้อาจจะมีอาจารย์บางส่วนมีแนวคิดอนุรักษ์นิยมหรือบางส่วนอาจจะยังไม่พร้อมในการที่จะพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาที่รับผิดชอบให้เป็นนานาชาติหรือมีความไม่พร้อมทางด้านความสามารถทางภาษาต่างประเทศที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนานาชาติหรือบางส่วนอาจจะยังไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยดีพอ เป็นเหตุให้กิจกรรมนานาชาติไม่ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์เหล่านี้ จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้กับอาจารย์ อาจจะใช้วิธีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งประกอบด้วยอาจารย์ที่ได้รับการยอมรับของภาควิชาต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำการจัดกิจกรรมนานาชาติ ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ด้วยดี หรืออาจใช้วิธีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้อาจารย์สนใจและให้ความร่วมมือในกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็น

นานาชาติ หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนานาชาติ เช่น จัดหาเวลาว่างเพื่อให้อาจารย์ได้มีเวลาในการปรับปรุงหลักสูตร จัดหาทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเดินทางไปหาอาจารย์ไปร่วมประชุมวิชาการ สัมมนา หรือศึกษา อบรม ณ ต่างประเทศ ให้อาจารย์ได้เข้าร่วมในโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ จัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ให้มีความพร้อมด้านความสามารถทางภาษาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนานาชาติ

3. การกำหนดนโยบายและเป้าหมายอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อแสดงว่ากิจกรรมนานาชาติเป็นภารกิจที่มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการ นอกจากนี้ยังเป็นการบอกจุดมุ่งหมาย ทิศทาง แนวทางปฏิบัติ และเป้าหมายของความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัย เพื่อที่แต่ละหน่วยงานในมหาวิทยาลัยจะสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้ เช่น นโยบายอาจจะกำหนดว่ามหาวิทยาลัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเตรียมนักศึกษาให้เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันความก้าวหน้าของโลก มีความรู้และเข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม ในขณะที่เดียวกันก็ต้องสงวนรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์และศักดิ์ศรีของประเทศ เนื่องจากพัฒนาการของโลกในปัจจุบันนี้ทำให้ประเทศต่าง ๆ ไม่อาจอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้ จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กันทั้งในเชิงเศรษฐกิจ และการเมือง และต้องอยู่อย่างพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น ฉะนั้น เพื่อการพัฒนาให้บัณฑิตมีทั้งความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกที่ดี มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมนานาชาติ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยให้มีความเป็นนานาชาติ โดยจะให้การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมดังต่อไปนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ
- 2) การศึกษาต่อต่างประเทศ
- 3) การรับนักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษา
- 4) การแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์
- 5) ความร่วมมือกับสถาบันของต่างประเทศ
- 6) การพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนกิจกรรมนานาชาติ

4. โครงสร้างของสถาบันที่เอื้อต่อการพัฒนากิจการมานาชาติ เนื่องจากหลักสูตรนานาชาติ และกิจการมานาชาติส่วนใหญ่มีลักษณะสหสาขาวิชา ซึ่งต้องการความร่วมมือระหว่างสาขาวิชาหรือภาควิชาเป็นอย่างมาก และยังต้องใช้งบประมาณจำนวนมากอีกด้วย ดังนั้นเพื่อให้กิจการมานาชาติ ดำเนินได้ด้วยดี จึงควรมีหน่วยงานเฉพาะระดับมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ประสานงานทั้งกับสถาบันของต่างประเทศและประสานงานระหว่างคณะและภาควิชาในมหาวิทยาลัย จัดหาและจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการมานาชาติ อาจแต่งตั้งในรูปแบบของคณะกรรมการแยกเป็น 2 ชุด ชุดหนึ่งทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับมาตรฐานทางวิชาการ ส่วนอีกชุดหนึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนและอนุมัติเงินเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับกิจการมานาชาติทั้งหลาย โดยมีผู้ประสานงานและเจ้าหน้าที่ประจำทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทั้ง 2 ชุดดังกล่าว

5. การสนับสนุนด้านงบประมาณ กิจการมานาชาติเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เงินทุน ค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการดำเนินงาน การพัฒนาหลักสูตร การประชุมวิชาการหรือสัมมนานานาชาติ การศึกษาต่อต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนอาจารย์ และความร่วมมือทางวิชาการอื่น ๆ ล้วนมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากมายมหาศาล ดังนั้นแหล่งเงินงบประมาณเพียงแหล่งเดียวจะไม่เพียงพอ มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบจะต้องเตรียมหาแหล่งทุนอื่น ๆ อีก เช่น เงินอุดหนุนจากหน่วยราชการอื่น เงินทุนจากหน่วยงานเอกชน เงินทุนจากองค์กรระหว่างประเทศ เงินทุนจากรัฐบาลต่างประเทศ และความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องเตรียมวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อหารายได้ไว้ใช้ในกิจกรรมระหว่างประเทศ เป็นต้นว่า จัดอบรมด้านภาษาหรือวัฒนธรรมของนานาชาติให้กับคนไทยและคนต่างชาติ ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาต่างชาติสนใจมาศึกษาในประเทศไทยโดยใช้ทุนส่วนตัว หรือหาแหล่งทุนจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เงินทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นแหล่งเงินหลัก ส่วนเงินจากแหล่งอื่น ๆ ควรจะเป็นแหล่งรองหรือแหล่งเสริม ทั้งนี้เพื่อให้โครงการหรือกิจการมานาชาติต้องหยุดชะงัก ถ้าแหล่งเงินอื่น ๆ เกิดมีปัญหาไม่อาจให้การสนับสนุนได้

นอกจากปัจจัยสนับสนุนดังกล่าวข้างต้นแล้ว มหาวิทยาลัยยังต้องคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นอื่น ๆ อีก ที่เป็นการเตรียมตนเองให้พร้อมเพื่อรองรับกิจกรรมนานาชาติ ได้แก่ การมีหลักสูตรนานาชาติ การมีภาษานานาชาติที่ใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน และการติดต่อสื่อสาร การมีแหล่งข้อมูลนานาชาติ และการมีหอพักนักศึกษาต่างชาติ เป็นต้น ซึ่งในบรรดาปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ ปัจจัยพื้นฐานด้านภาษานานาชาติน่าจะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่ง เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมนานาชาติทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น การศึกษาต่อต่างประเทศ การรับนักศึกษาต่างชาติ การแลกเปลี่ยนนักศึกษา และอาจารย์ การประชุมวิชาการนานาชาติ และความร่วมมือทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ล้วนต้องใช้ภาษาที่เป็นภาษานาชาติในการติดต่อระหว่างผู้คนจากนานาประเทศที่มาทำกิจกรรมร่วมกัน มหาวิทยาลัยจึงควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศอย่างจริงจัง

ปัจจัยพื้นฐานด้านภาษานาชาติ

ภาษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญของความเป็นนานาชาติ เนื่องจากเป็นสื่อในการติดต่อระหว่างบุคคลจากนานาประเทศ คำถามก็คือ ภาษานานาชาติที่กล่าวถึงควรจะเป็นภาษาใด มหาวิทยาลัยไทยมีความพร้อมด้านภาษานาชาตินั้นเพียงใด และจะมีแนวทางการพัฒนาความพร้อมด้านภาษาของมหาวิทยาลัยไทยได้อย่างไร

ภาษานานาชาติควรเป็นภาษาใด

ภาษานานาชาติที่ได้รับการยอมรับในการประชุมระดับนานาชาติโดยทั่วไปมี 3 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาสเปน สำหรับกรณีของประเทศไทย วิจิตร ศรีสอ้าน กล่าวว่า ในยุคต่อไปนี้คงต้องทบทวนนโยบายภาษาว่าถึงเวลาแล้วหรือยังที่ประเทศไทยอาจจะพิจารณาเรื่องที่จะให้คนไทยโดยเฉพาะคนที่ได้รับการศึกษาชั้นอุดมศึกษามีความรู้ความ

นานาชาติได้ มหาวิทยาลัยต้องให้การสนับสนุนหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ยังต้องสนับสนุนการสอนรายวิชาต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ และสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษให้แพร่หลายทั้งมหาวิทยาลัยควบคู่กับภาษาไทยโดยมีแนวทางการส่งเสริม (Edwards, 1989) ดังนี้

1. สนับสนุนสถาบันภาษาและภาควิชาภาษาอังกฤษให้มีความพร้อมทั้งด้านอาจารย์และทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถให้บริการตามความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาได้ทั่วทั้งมหาวิทยาลัย

2. สนับสนุนการเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ ตามความพร้อมและความต้องการทั้งของผู้สอนและผู้เรียน ทั้งนี้อาจเริ่มจากรายวิชาที่มีลักษณะเนื้อหาวิชาเป็นนานาชาติก่อน เช่น International Education, International Politics, International Business, Peace Education, Environmental Education, Development Education, Global Studies, Southeast Asian Studies เป็นต้น

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ที่สนใจจะเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษได้มีโอกาสดำเนินการและเตรียมความพร้อมในด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษล่วงหน้า ก่อนที่จะทำการสอนหนึ่งภาคการศึกษาหรือหนึ่งปี โดยสนับสนุนให้เข้าอบรมภาษาอังกฤษทั้งในและต่างประเทศ จัดหาทุนดูงานหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้อาจารย์สนใจกิจกรรมนานาชาติมากขึ้น

4. เผยแพร่ให้นักศึกษาได้ทราบข่าวสารการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษและสนับสนุนให้นักศึกษาทุกคนได้มีโอกาสเรียนรายวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษอย่างน้อย 1 รายวิชา

5. แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) เสนอแนะรายวิชาที่ควรเปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของเนื้อหาและระดับความรู้ของวิชา ความสามารถและความพร้อมของผู้สอน ตลอดจนความต้องการของผู้เรียน เป็นแนวทางในการกำหนดรายวิชา

2) ติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาและเตรียมความพร้อมในด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของอาจารย์ที่จะเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ

3) ติดตามประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ศึกษาปัญหาอุปสรรคและความต้องการของผู้สอนและผู้เรียน

4) ประสานงานระหว่างคณะและภาควิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ และจัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาที่สนใจได้ทราบข้อมูลข่าวสารและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนข้ามคณะหรือภาควิชา

5) ประสานงานระหว่างผู้สอนและห้องสมุดหรือศูนย์บริการต่าง ๆ เพื่อเตรียมการจัดหาทรัพยากรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอน เช่น เอกสารตำราภาษาอังกฤษ ที่เพียงพอ สื่อต่าง ๆ เพื่อประกอบหรือสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

6) ส่งเสริมและประสานงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยอาจกำหนดเกณฑ์การสนับสนุนอาจารย์ที่จะเข้าร่วมโครงการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

1. รายวิชาที่จะเปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานงานการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัย

2. อาจารย์ผู้สอนผ่านการประเมินเพื่อแสดงว่า เป็นผู้ที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ มหาวิทยาลัยจึงจะสนับสนุนให้ได้รับทุนไปอบรมหรือเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษก่อนการสอนในภาคการศึกษาหรือปีการศึกษาต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละบุคคล

3. อาจารย์ที่ได้รับทุนไปศึกษา อบรม เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องจัดทำหลักสูตรหรือรายวิชาที่จะเปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษดังกล่าว

4. มหาวิทยาลัยจะต้องจัดหาทุนสนับสนุนให้อาจารย์ผ่านการคัดเลือกไปศึกษาหรืออบรมตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล

ความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยเป็นแนวโน้มและความจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ มหาวิทยาลัยจึงควรเตรียมปัจจัยต่าง ๆ ให้พร้อมเพื่อการพัฒนาเป็นไปอย่างมีระบบ ปัจจัยพื้นฐานด้านภาษาต่างประเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญ เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือของการสื่อสารระหว่างนานาชาติประเทศแนวคิดดั้งเดิมที่ว่าภาษาต่างประเทศเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นเมืองขึ้นนั้น ควรได้รับการเปลี่ยนแปลง กิจกรรมนานาชาติของมหาวิทยาลัยไม่อาจดำเนินไปได้โดยใช้ภาษาไทยเป็นสื่อเท่านั้น จำเป็นต้องมีภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษานานาชาติใช้เป็นสื่อในการติดต่อระหว่างบุคคลจากนานาชาติสำหรับประเทศไทยภาษานานาชาติที่เหมาะสมขั้นแรกคือ ภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยจึงควรมีนโยบายที่จริงจัง เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนและการใช้ภาษาอังกฤษให้แพร่หลายในมหาวิทยาลัย ก่อนที่นโยบายความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยจะบรรลุผล

บรรณานุกรม

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. "หลักคิดและกิจกรรมของความเป็นนานาชาติของสถาบัน
อุดมศึกษา" อุดมศึกษาปริทัศน์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม
2534 : 17

วิจิตร ศรีสอ้าน. "การอุดมศึกษากับความเป็นนานาชาติ" อุดมศึกษา
ปริทัศน์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม 2534 : 8

สุมิตรา อังวัฒนกุล. การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. สำนัก
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535, หน้า 190.

Backman, Earl I. "Internationalizing the Campus : A
Strategy for the 1980s." in Approaches to
International Education. New York : American
Council on Education. Macmillan Publishing
Company 1984 : 331-335.

Cha, Yun - Kyung. "Effect of the Global System on
Language Instruction, 1850 - 1986." Sociology
of Education. 64 (January 1991) : 19-32.

Edwards, Viviane. "Bilingual Education at the Post -
Secondary Level: A Case Study." The Canadian
Journal of Higher Education. 19 (1989) : 43-52.

Kramsch, Claire "New Directions in the Study of Foreign
Languages." ADFL - Bulletin. 21 (1989) : 4-11.

Nababan, P.W.J. "Language in Education : the Case of Indonesia." International Review of Education. 37 (1991) : 115-131.

Soo, Kengsoon. "Malaysian English at the Crossroads : Same SignPosts." Journal of Multilingual and Multicultural Development. 11 (1990) : 119-214.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University